

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 11C/210/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112238274
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jeannette Hajdinová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2014:1112238274.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I pred sudkyňou JUDr. Jeannette Hajdinovou v právnej veci navrhovateľky: H. F., X. XX.XX.XXXX, L. Y. Ž., P. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, so sídlom v Žiline, Námestie M. R. Štefánika 1, proti odporcovi: Slovenská republika zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, o náhradu škody v sume 2307,77 € s príslušenstvom a o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- €, o návrhu na prerušenie konania, takto

rozhodol:

Súd návrh na prerušenie konania **z a m i e t a** .

Súd v časti náhrady škody v sume 301,20 € konanie **z a s t a v u j e** .

Vo zvyšku súd návrh na začatie konania **z a m i e t a** .

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 19.11.2012 v znení jeho zmeny zo dňa 16.9.2013, ktorú súd pripustil na pojednávaní dňa 18.6.2014 za prítomnosti účastníkov konania podľa § 95 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len OSP), domáhala náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z.z.) v sume 2.307,77 € a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- € spolu s príslušenstvom. Uviedla, že sa na Generálnu prokuratúru SR obrátila s podnetom na podanie mimoriadneho dovolania proti rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/172/2008 vo výroku o náhrade trov konania, pretože krajský súd založil rozhodnutie o náhrade trov konania v spore o určenie absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy na nesprávnom názore, že tarifnú odmenu advokáta je potrebné určiť podľa hodnoty nehnuteľnosti uvedenej v druhej (ústnej) kúpnej zmluve (600.000,- Sk = 19.916,35 €). Podľa jej názoru mal byť základná sadzba tarifnej odmeny určená podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška č. 655/2004 Z.z.), to znamená, že namiesto náhrady trov konania v sume 2.307,77 €, mala zaplatiť len 301,20 €. Generálna prokuratúra jej podnet vybavila ako nedôvodný. Opakované podnety v roku 2009 doplnila o judikatúru súdov, na tieto však Generálna prokuratúra SR nereagovala a mimoriadne dovolanie nepodala, hoci na to mala rok času. Mimoriadne dovolanie nebolo podané napriek tomu, že ešte dňa 15.6.2009 o 18:58 hod. sa elektronickou poštou zaslanou na adresu: GPSR@genpro.gov.sk k sp. zn. VI/2 PZ 99/9 domáhala podania mimoriadneho dovolania; generálna prokuratúra sa dôsledne nezaoberala judikatúrou ohľadom spôsobu určenia tarifnej odmeny. Nebola vyzozumená ani o dôvodoch,

pre ktoré nebolo mimoriadne dovolanie podané. Poukázal na to, že ešte pred jej podnetom Generálna prokuratúra SR podala mimoriadne dovolanie v obdobnom konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu pre nesprávny výpočet náhrady trov konania; dovolací súd tomuto mimoriadnemu dovolaniu vyhovel rozhodnutím sp. zn. 2 M Cdo 18/2008 zo dňa 30.11.2009. Preto sa na Generálnu prokuratúru SR obrátila listom zo dňa 16.5.2012 o prerokovanie jej nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy; Generálna prokuratúra SR jej nárok na náhradu škody považovala za nedôvodný. Škoda jej mala byť spôsobená rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008 (tým, že protistrane bola priznaná vyššia náhrada trov konania, ako jej mala byť priznaná) a nesprávnym úradným postupom Generálnej prokuratúry SR (tým, že nepodala mimoriadne dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008). Nesúhlasila s tvrdením odporcu, že na podanie mimoriadneho dovolania nie je právny nárok. Poukázala na § 243e ods. 1 OSP, § 3 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 153/2001 Z.z.), § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 99/2009 a na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Beian proti Rumunsku.

Na pojednávaní uviedla, že podala ústavnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008, o ktorej Ústavný súd SR rozhodol uznesením č.k. II. ÚS 64-09/21 zo dňa 12.2.2009 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú. O nesprávnom úradnom postupe Krajského súdu v Žiline a Generálnej prokuratúry SR sa dozvedela na základe uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Cdo 18/08 z 30.11.2009. Krajský súd v Žiline v jej veci porušil zákon, keď trovy konania síce priznal podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ale výpočet trov právneho zastúpenia urobil podľa § 10 citovanej vyhlášky. Bolo povinnosťou prokuratúry preskúmať, či k takémuto porušeniu zákona nedošlo úmyselne a ak áno, ide o trestný čin a generálna prokuratúra bola povinná konať. Ak v jej prípade nebolo podané mimoriadne dovolanie, ide o dvojaký meter a o diskriminačné konanie. Je v hmotnej núdzi, poberá sociálne dávky, preto nie je schopná trovy právneho zastúpenia zaplatiť. Vie, že je to exekučný titul a že úspešní účastníci sa môžu domáhať výkonu rozhodnutia.

Náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňovala zhoršením zdravotného stavu po citovanom rozhodnutí krajského súdu, na základe ktorého má zaplatiť náhradu trov konania v sume 2.307,77 € právnej zástupkyňi protistrany. Je jej zle, má meniskus, zápal kostí, problémy s krčnou chrbticou, točí sa jej hlava. Užíva lieky na tlak, cukrovku, štítnu žľazu, lieky od ortopéda, neurológa aj psychiatra. Nevie, ako dopadne o dva týždne, ani akú chorobu ešte dostane. Bola na vyšetrení u psychológa pre existenčné problémy, dostala lieky, po ktorých bola dosť dlho "mimo", všetko jej bolo jedno, bola apatická; za pol roka pribrala 26 kg a nemohla si nič obliecť. Niektoré myšlienky nedokáže vyjadriť slovami. Jeden lekár jej povedal, že v nej stojí voda. Cíti bolesť na hrudi, ktorá jej postupuje do chrbta. Keď v tvári očervenie, kardiologička ju poslala na echo srdca. Berie osem druhov liekov, keď má problémy tak aj dvanásť druhov; berie ich od roku 2008, 2009. Za lieky platí 7,- € až 8,- €, injekcia do kolena stojí 18,- € a potrebuje dve. Tieto problémy bude mať už celý život. V dôsledku zlého zdravotného stavu je nezamestnaná - mala nastúpiť do práce ako vychovávateľka na základnej škole, ale potom ochorela, tak do práce nenastúpila, hoci by rada pracovala.

Súdu navrhla vydať čiastkový rozsudok, ktorým by zaviazal odporcu zaplatiť jej náhradu nemajetkovej ujmy. Na základe takto priznanej náhrady nemajetkovej ujmy by mohla zaplatiť náhradu trov konania podľa rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008 v sume 2.307,77 € právnej zástupkyňi odporcov JUDr. Sunikovej.

V prípade, že by odporca rozporoval majetkovú škodu, žiadala o prerušenie konania do vydania poverenia pre súdneho exekútora a ukončenia exekučného konania. Ak je súd toho názoru, že škoda nie je preukázaná a že nemajetková ujma nevznikla a súvisí s majetkovou ujmom, navrhla prerušiť konanie dovtedy, kým súdny exekútor od nej nevymôže trovy konania na základe rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co 172/2008. Také exekučné konanie sa doposiaľ nezačalo.

Po pripustení zmeny návrhu súdom na pojednávaní dňa 18.6.2014 navrhovateľka zobrala späť návrh na začatie konania v časti náhrady škody v sume 301,20 € bez bližšieho odôvodnenia.

Odporca v písomnom vyjadrení navrhol návrh na začatie konania zamietnuť; náhradu trov konania si neuplatnil. Uviedol, že nie sú splnené základné podmienky na priznanie nároku na náhradu škody, pretože navrhovateľkou uplatňovaná škoda a nemajetková ujma nevznikli v dôsledku konania

alebo nekonania orgánov prokuratúry; inými slovami, chýba príčinná súvislosť medzi konaním alebo nekonaním prokuratúry a škodou a nemajetkovou ujmom navrhovateľky. Vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľky. Ak by navrhovateľke vznikla škoda v dôsledku pripisu Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VI/2 PZ 99/9-7 zo dňa 24.3.2009, musela sa o škodu dozvedieť dňom doručenia tohto prípisu, od vtedy začala plynúť aj premlčacia doba na uplatnenie práva u zodpovednostného orgánu a na súde. Navrhovateľka tak urobila až po márnom uplynutí trojročnej premlčacej doby dňa 18.5.2012, kedy bola Generálnej prokuratúre SR doručená jej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku. Navyše, ak navrhovateľka náhradu trov konania nezaplatila, žiadna škoda jej nevznikla, a preto je námietka premlčania bezpredmetná. Mimoriadne dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorého využitie patrí výlučne generálnemu prokurátorovi; na vyhovie podnetu fyzických osôb a právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t.j. nevzniká právo na akceptovanie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania. Právu dotknutej osoby zodpovedá len povinnosť orgánov prokuratúry sa týmto podnetom alebo opakovaným podnetom zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyzrozumieť, nie podnetu vyhovieť. Podnet navrhovateľky na podanie mimoriadneho dovolania vybavovala poverená Krajská prokuratúra Žilina, ktorá po preskúmaní veci dospela k záveru, že nie sú dané dôvody na podanie mimoriadneho dovolania a navrhovateľku o tom vyzrozumela listom č. Kc 113/08-5 zo dňa 9.1.2009. Navrhovateľka podala opakovaný podnet, ktorým sa zaoberala Generálna prokuratúra SR. Generálna prokuratúra SR sa s podnetom navrhovateľky na podanie mimoriadneho dovolania nestotožnila a mimoriadne dovolania nepodala, čo navrhovateľke oznámila listom č. VI/2 Pz 99/9-7 zo dňa 24.3.2009. Medzi zákonné podmienky podania mimoriadneho dovolania nepatrí existencia rozhodnutia súdu, ktorý v obdobnej veci vyslovil iný právny názor. Zároveň jej oznámila, že ďalšie podnety bude prokurátor vybavovať len vtedy, ak budú obsahovať nové skutočnosti. Navrhovateľka doručila Generálnej prokuratúre SR dňa 22.4.2009 podanie označené ako opakovaný podnet, ktoré však bolo aj s jeho doplnením zo dňa 15.6.2009 ďalším opakovaným podnetom v zmysle § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z., a preto ho prokurátor nevybavoval. Zo strany Generálnej prokuratúry SR nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jej postup bol v súlade s ustanoveniami OSP a zákona č. 153/2001 Z.z. Náhrada nemajetkovej ujmy nebola s odporcom predbežne prerokovaná, preto je návrh navrhovateľky predčasný. Úroky z omeškania nemožno priznať pri nemajetkovej ujme spätne.

Okresný súd Bratislava I ako súd vecne a miestne príslušný (§ 9 ods. 1, § 84, § 85 ods. 2 OSP) rozhodol na pojednávaní dňa 18.6.2014 v prítomnosti navrhovateľky, právneho zástupcu navrhovateľky a poverenej zástupkyne odporcu. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, vyjadrením odporcu a listinnými dôkazmi: rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/08-139 zo dňa 17.6.2008, uznesenie Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 64/09-21 zo dňa 12.2.2009, spis Generálnej prokuratúry SR č. VI/1 Pz 845/08 (ktorého obsahom je podnet navrhovateľky zo dňa 25.11.2008 na podanie mimoriadneho dovolania, oznámenie Generálnej prokuratúry SR zo dňa 2.12.2008 o postúpení veci Krajskej prokuratúre Žilina, oznámenie Krajskej prokuratúry Žilina č. Kc 113/08-5 zo dňa 9.1.2009 o vybavení podnetu navrhovateľky na podanie mimoriadneho dovolania), spis Generálnej prokuratúry č. VI/2 Pz 99/9 (ktorého obsahom je opakovaný podnet navrhovateľky zo dňa 18.2.2009 na podanie mimoriadneho dovolania, oznámenie Generálnej prokuratúry SR z 24.3.2009 o vybavení opakovaného podnetu navrhovateľky na podanie mimoriadneho dovolania, ďalší opakovaný podnet navrhovateľky zo dňa 16.4.2009 na podanie mimoriadneho dovolania a ďalší opakovaný podnet navrhovateľky zo dňa 15.6.2009 na podanie mimoriadneho dovolania doručený Generálnej prokuratúre SR elektronickou poštou dňa 15.6.2009 bez zaručeného elektronického podpisu). Súd na základe vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový stav:

Okresný súd Žilina rozsudkom č.k. 16C/78/2005-106 zo dňa 16.1.2008 v právnej veci navrhovateľky Márie Kadovej (navrhovateľky aj v predmetnej právnej veci) proti odporcom Viliam Budke a Hana Budke, ktorí boli zastúpení advokátkou JUDr. Andreou Sunikovou, zamietol návrh na začatie konania o určenie absolútnej neplatnosti kúpno-predajnej zmluvy, z dôvodu nesprávne označeného okruhu účastníkov na strane odporcu. Okresný súd úspešným odporcom nepriznal náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 150 OSP, pretože navrhovateľka je osobou v hmotnej núdzi a bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov.

Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008 na základe odvolania odporcov zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 16C/78/2005-106 zo dňa 16.1.2008 v napadnutej časti - výroku o náhrade trov konania - a navrhovateľke uložil povinnosť nahradiť odporcom trovy prvostupňového konania v sume 69.524,- Sk (2.307,77 €) a trovy druhostupňového konania v sume

2.808,- Sk (93,21 €) do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol: "Okresný súd (...) odporcom náhradu trov konania nepriznal, čo odôvodnil tak, že o náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a contrario. Konštatoval, že aj keď odporcovia boli v celom konaní a v celom rozsahu úspešní a preto im patrí právo na náhradu trov konania voči navrhovateľke, prvostupňový súd mal za to, že navrhovateľka je osoba v hmotnej núdzi, ktorá bolo oslobodená od platenia súdnych poplatkov, a preto použijúc ust. § 150 O. s. p. v plnom rozsahu nepriznal odporcom náhradu trov konania voči navrhovateľke z dôvodov hodných osobitného zreteľa. (...)

Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd nesprávne použil ust. § 150 O. s. p., pretože navrhovateľka zaviniла odporcom vznik trov prvostupňového konania (keďže jej žalobný návrh bol v celom rozsahu zamietnutý) a zo zákona podľa § 142 ods. 1 v spojitosti s § 149 ods. 1 O. s. p. patrí odporcom 1), 2) náhrada trov prvostupňového konania, čo nesúvisí s priznaním oslobodenia od súdnych poplatkov v konaní. Odporcovia 1), 2) mali právo v tomto konaní sa brániť a zvoliť si na obranu svojich práv právneho zástupcu z radov advokátov. Ustanovenie § 150 O. s. p. dáva súdu možnosť posúdením právnych a skutkových okolností rozhodovať o trovách konania, ktorých nepriznanie by nebolo v rozpore s princípom spravodlivosti. Musia byť však splnené dve podmienky, a to kumulatívne. Prvou podmienkou sú dôvody hodné osobitného zreteľa a druhou podmienkou je výnimočnosť okolnosti konkrétneho sporu. Prvá podmienka sa vzťahuje k určitej procesnej situácii alebo druhom konania, ktoré sú vzhľadom k svojmu charakteru osobité. Osobitou procesnou situáciou by mohla byť napríklad zmena právnej úpravy, zmena súdnej praxe, alebo ak do sporového konania vstúpi namiesto poručiteľa dedič, pričom poručiteľ nezanechal žiaden majetok a podobne. Toto konanie, ktoré prebiehalo na prvostupňovom súde, však malo charakter výslovne sporového konania, kde navrhovateľka podaním žalobného návrhu vyvolala predmetný spor a v konečnom dôsledku nebola úspešná v celom rozsahu. Táto skutočnosť v žiadnom prípade nemôže ísť na úkor odporcov, ktorí sa v konaní úspešne bránili prostredníctvom právnej zástupkyne, s čím im vznikli opodstatnené trovy konania.

Druhú podmienkou, ktorá musí byť zároveň splnená, sú sociálne aspekty účastníkov konania. Pri rozhodovaní o nepriznaní náhrady trov konania pritom súd neposudzuje majetkové, osobné a zárobkové pomery neúspešného účastníka konania, ale oboch účastníkov, pričom posudzuje dopad takéhoto rozhodnutia na strane úspešného i neúspešného účastníka. Prvostupňový súd sa zmienil len o majetkových pomeroch navrhovateľky, pričom treba zdôrazniť, že samotná nesolventnosť účastníka konania nie je dôvodom na automatické použitie ust. § 150 O. s. p., ktoré je ustanovením výnimočným. Takýto postup súdu by vyvolal nerovnovážny stav v právach účastníkov.

V konkrétnom konaní je potrebné poukázať na charakter konania, kde navrhovateľka sa domáhala podanou žalobou neplatnosti kúpnej zmluvy za účelom získania majetkového prospechu. Keďže týmto konaním došlo k zásahu do práv odporcov, čo vzhľadom na povahu takéhoto konania nemôže byť na ich škodu, tak podmienka dôvodov hodných osobitného zreteľa pre použitie ust. § 150 O. s. p. nebola splnená.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného výkladu zákona a právneho názoru odvolací súd potom zmenil rozsudok okresného súdu v časti o náhrade trov konania a priznal odporcom dôvodne uplatnené trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia, ktoré si odporcovia 1), 2) v prvostupňovom konaní riadne uplatnili. (...) Priznané trovy prvostupňového konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia. Tarifná odmena predstavuje podľa § 11 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. zo sumy Sk 600.000,- (hodnota mala byť kúpnu cenou udávanou navrhovateľkou) čiastku Sk 10.650,- za jeden úkon právnej služby + režijný paušál za jeden úkon právnej služby."

Navrhovateľka nepodala odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 16C/78/2005-106 zo dňa 16.1.2008, ktorým bola jej žaloba zamietnutá z dôvodu nesprávneho označenia okruhu účastníkov na strane odporcov. Uviedla, že presne nevedela, koho má žalovať, nakoľko v tom čase nebolo na strane odporcu skončené dedičské konanie a nebol ustálený okruh dedičov. V inom (následnom) konaní sa nedomáha toho istého nároku - určenia absolútnej neplatnosti kúpno-predajnej zmluvy - voči správne mu okruhu odporcov, pretože sa s odporcami odmieta zapodievať a aj tak pravdu mala ona.

Navrhovateľka podala proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008 ústavnú sťažnosť. V ústavnej sťažnosti namietala, že: "(...) V konaní som nenapadla ústnu kúpnu zmluvu ale písomnú. Zároveň som nežiadala doplatiť zvyšok kúpnej ceny a konanie sa nevedlo o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Konanie sa viedlo len o určenie absolútnej neplatnosti písomnej kúpnej zmluvy, na základe ktorej bol prevedený spoluvlastnícky podiel na odporcov. Pretože predmetom konania bola písomná kúpna zmluva, ktorej predmetom bol spoluvlastnícky podiel prevádzaný za cenu 190.000 Sk, právna zástupkyňa nesprávne vyúčtovala trovy konania, keď vychádzala z ceny predmetu

konania 600.000 Sk. Kúpna cena 600.000 Sk nebola v konaní preukázaná. Súd rozhoduje o trovách konania z úradnej povinnosti a jeho rozhodnutie musí byť v súlade so zákonom. Súd sa musí svedomito zaoberať aj výškou trov konania a najmä či ju právny zástupca správne vyčíslil. Tu je zrejmé, že súd bez ďalšieho akceptoval vyčíslenie trov konania aj keď je vyčíslenie trov konania zjavne nesprávne. Mám za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu ohľadom výšky trov konania je zjavne arbitrárne, čo je z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a má to za následok porušenie práva na spravodlivé súdne konanie."

Ústavný súd SR uznesením č.k. II. ÚS 6/09-21 zo dňa 12.2.2009 odmietol sťažnosť navrhovateľky ako zjavne neopodstatnenú. Uviedol, že Krajský súd v Žiline v rozsudku sp. zn. 5 Co 172/2008 zo 17. júna 2008 dostatočne odôvodnil, prečo nepovažoval za správne nepriznanie náhrady trov konania odporcom, ktorí boli v merite veci úspešní. Podrobne sa zaoberal okolnosťou, či v danom prípade boli splnené podmienky na aplikáciu ustanovenia § 150 OSP, pričom dospel k záveru, že na aplikáciu ustanovenia § 150 OSP vo vzťahu k sťažovateľke nie sú dôvody. Ústavný súd jeho rozhodnutie priznať náhradu trov konania úspešným odporcom považuje za ústavne akceptovateľné, ktoré nie je v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy náhrady trov konania, a preto ho nemožno považovať za odporujúce citovaným článkom Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ktorý bol publikovaný v Zbierke zákonov SR pod č. 209/1992 Zb.; ďalej len Dohovor). Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 172/2008 a jeho rozsudkom zo dňa 17. júna 2008 a namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť odmietol po jej predbežnom prerokovaní pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z.

Navrhovateľka vidí vznik škody (majetkovej ujmy) v rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008 a jeho výroku o náhrade trov konania v sume 2.307,77 €, tiež v nesprávnom úradnom postupe Generálnej prokuratúry SR, ktorá nepodala mimoriadne dovolanie proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Žiline. Zároveň uviedla, že náhradu trov konania nezaplatila a ani nezaplatí, pretože na to nemá finančné prostriedky. Žiadala počkať do skončenia exekučného konania (ktoré sa ku dňu vyhlásenia rozsudku v predmetnej právnej veci ani nezačalo), v ktorom by bola náhrada trov konania od nej vymožená. Nemajetkovú ujmu odôvodňuje svojím zlým zdravotným stavom, ktorý trvá od roku 2008 a mal byť vyvolaný rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008 a postupom Generálnej prokuratúry SR. Je jej zle, má meniskus, zápal kostí, problémy s krčnou chrbticou, točí sa jej hlava, stojí v nej voda, cíti bolesť na hrudi, ktorá jej postupuje do chrbta, v tvári očervenieva. Užíva lieky na tlak, cukrovku, štítnu žľazu, lieky od ortopéda, neurológa aj psychiatra. Nevie, ako dopadne o dva týždne, ani akú chorobu ešte dostane. Niektoré myšlienky nedokáže vyjadriť slovami. Berie osem druhov liekov, keď má problémy tak aj dvanásť druhov. V dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu sa nemôže zaradiť do pracovného procesu.

Súd pri právnom posúdení veci vychádzal z nasledovných právnych predpisov:

Podľa § 109 ods. 1 OSP súd konanie preruší, ak

- a) účastník stratil spôsobilosť konať pred súdom a nie je zastúpený zástupcom s plnomocenstvom pre celé konanie;
- b) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska,
- c) rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa § 109 ods. 2 OSP pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak

- a) sa účastník nemôže konania zúčastniť pre prekážku trvalejšej povahy alebo preto, že jeho pobyt nie je známy;
- b) zákonný zástupca účastníka zomrel alebo stratil spôsobilosť konať pred súdom;
- c) prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Podľa § 96 ods. 1 OSP navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 2 OSP súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 243e ods. 1 OSP ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Podľa § 3 zákona č. 153/2001 Z.z. prokuratúra chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu (ods. 1). Prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať všetky zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu (ods. 2).

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 33 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor (§ 53 ods. 1).

Podľa § 34 zákona č. 153/2001 Z.z. podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2) (ods. 1). Ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci (ods. 2). Ak v tej istej veci, v ktorej už bol vybavený podnet iného podávateľa podnetu, podá podnet ďalší podávateľ podnetu bez uvedenia nových skutočností, vec netreba prešetrovať; podávateľ podnetu sa upovedomí o výsledku vybavenia pôvodného podnetu (ods. 3).

Podľa § 9 ods. 1, ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a písm. d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky (ods. 1). Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (ods. 4).

Podľa § 17 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak (ods. 1). V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak (ods. 2).

Podľa § 19 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie (ods. 1). Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a § 8 (ods. 2). Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov (ods. 3).

K návrhu navrhovateľky na prerušenie konania

Navrhovateľka uviedla, že náhradu trov konania na základe rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008 v sume 2.307,77 € doposiaľ nezaplatila a ani nezaplatí, pretože na to nemá finančné prostriedky. Ak jej odporca nahradí nemajetkovú ujmu, bude môcť zaplatiť náhradu trov konania (ktorú považuje za škodu) podľa rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008. Navrhla súdu, aby prerušil konanie do vydania poverenia pre súdneho exekútora a ukončenia exekučného konania za podmienky, že odporca bude rozporovať majetkovú škodu. Ak je súd toho názoru, že škoda je nepreukázaná a že nemajetková ujma nevznikla alebo súvisí s majetkovou ujmu, tiež navrhla prerušiť konanie dovtedy, kým súdny exekútor od nej nevymôže trovy konania na základe rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008. Exekučné konanie, ktorého predmetom by bolo vymożenie náhrady trov konania v sume 2.307,77 € na základe citovaného rozsudku Krajského súdu v Žiline doposiaľ nebolo začaté.

Návrh účastníka na prerušenie konania musí byť jasný, bezpodmienečný a zákonný dôvod prerušenia konania musí v čase rozhodovania súdu o tomto návrhu existovať. Inštitút prerušenia konania sa nemôže vzťahovať na prípady, keď je návrh na začatie konania podaný predčasne a prerušenie konania by malo slúžiť na predĺženie konania tak, aby v čase rozhodovania súdu vo veci už nárok existoval.

Navrhovateľka podmieňovala svoj návrh na prerušenie konania možnými pochybnosťami súdu o preukázaní vzniku škody (majetkovej ujmy) alebo nemajetkovej ujmy, alebo súvisom nemajetkovej ujmy so škodou (majetkovou ujmu). Z jej návrhu teda vyplýva, že ak by súd nemal pochybnosti o jej meritórnom nároku (škode a nemajetkovej ujme), tak by návrh na prerušenie konania nepodala. Účastník konania nemôže podmieňovať svoj návrh na prerušenie konania tým, či súd má alebo nemá pochybnosti o preukázaní jeho nároku v merite veci. Účastník navrhujúci prerušenie konania musí mať jednoznačný názor na to, či žiada prerušiť konanie a z akých zákonných dôvodov vyplývajúcich z § 109 OSP. Tento zákonný dôvod musí aj explicitne popísať. Dôkazné bremeno v tomto štádiu konania nesie účastník, ktorý navrhuje prerušiť konanie.

Ani ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) alebo § 109 ods. 1 písm. b) OSP nie sú v danom prípade použiteľné. Účelom týchto ustanovení nie je získavanie dodatočného oprávnenia pre predčasne podanú žalobu alebo pre samotný vznik uplatneného nároku, ale slúžia na to, aby boli pre včasnú žalobu získané potrebné predpoklady pre posúdenie rozsahu nároku. Uplatňovanie nároku, ktorého základ doposiaľ nebol splnený a o ktorom nemožno ani v dobe súdneho rozhodovania posúdiť, či skutočne vznikne, nemožno v občianskom súdnom konaní zhojiť prerušením konania (pozri napríklad R 65/1965).

Navrhovateľka zároveň nepreukázala existenciu konkrétneho a zákonom predpokladaného dôvodu na prerušenie konania vyplývajúceho z ustanovenia § 109 ods. 1 alebo ods. 2 OSP. Exekučné konanie, pre ktoré navrhovateľka žiadala prerušiť konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11C/210/2012, ani nezačalo, nie je zrejmé, či sa vôbec začne a ak sa prípadne začne, kedy skončí. Súd preto dospel k záveru, že neexistuje zákonný dôvod vyplývajúci z § 109 OSP na prerušenie tohto konania. Návrh navrhovateľky na prerušenie konania možno kvalifikovať ako snahu predlžovať konanie sp. zn. 11C/210/2012, tak aby v čase rozhodovania súdu mohla existovať skutočnosť, od ktorej odvíja svoj nárok v predmetnej právnej veci (tak aby mohla existovať škoda). Snaha navrhovateľky o predlžovanie súdneho konania (pri nezačatí exekučného konania, pre ktoré žiadala konanie prerušiť) je však v priamom rozpore so zásadou hospodárnosti a efektívnosti súdneho konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, citované právne predpisy a neexistenciu zákonného dôvodu na prerušenie konania vyplývajúceho z ustanovenia § 109 OSP, súd návrh navrhovateľky na prerušenie konania zamietol ako nedôvodný.

K čiastočnému zastaveniu konania

Navrhovateľka zobrala návrh na začatie konania v časti náhrady škody (majetkovej ujmy) v sume 301,20 € späť po pripustení zmeny návrhu na začatie konania na pojednávaní dňa 18.6.2014 bez uvedenia dôvodu. Odporca nevyjadril nesúhlas s čiastočným späťvzatím. Na základe dispozitívneho úkonu navrhovateľky súd konanie v časti náhrady škody (majetkovej ujmy) v sume 301,20 € zastavil podľa § 96 ods. 1 OSP.

K nesprávne úradnému postupu odporcu

Nesprávnym úradným postupom je porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Nesprávnym úradným postupom sa rozumie spravidla postup, ktorý s rozhodovacou činnosťou nesúvisí (§ 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 126/2009 zo dňa 30.6.2010, 6 Cdo 115/2010 zo dňa 31.5.2011). Ide o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy funkcie alebo cieľov tejto činnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 60/2003, ZSP 1/2004).

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy SR nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie podľa čl. 46 ods. 3, ods. 4, čl. 51 ods. 1 Ústavy SR (napríklad uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 467/08 zo dňa 16.12.2008). Štát sa zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci nemôže zbaviť.

Navrhovateľka sa domáhala náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. titulom nesprávneho úradného postupu Generálnej prokuratúry SR spočívajúceho v nepodaní mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co 172/08 zo 17.6.2008 vo výroku o náhrade trov konania.

Generálny prokurátor SR môže podať mimoriadne dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu len za kumulatívneho (súčasného) splnenia taxatívnych podmienok uvedených v § 243e OSP:

- podnet účastníka konania alebo dotknutej osoby,
- zistenie, že rozhodnutím súdu bol porušený zákon,
- podanie mimoriadneho dovolania vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu,
- ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Z uvedeného vyplýva, že účastník konania alebo dotknutá osoba, ktorá podáva generálnemu prokurátorovi podnet na podanie mimoriadneho dovolania, nemá právny nárok na jeho podanie. Nejde o absolútne právo subjektov podávajúcich podnet na podanie mimoriadneho dovolania, lebo jeho podanie podlieha hmotnoprávne preskúmaniu zo strany generálneho prokurátora. Ak generálny prokurátor dospeje k záveru, že rozhodnutím súdu nebol porušený zákon, alebo že je dostupný iný prostriedok nápravy ako mimoriadne dovolanie, alebo podanie mimoriadneho dovolania nie je vyvolané ochranou práv a chránených záujmov dotknutých subjektov a štátu, mimoriadne dovolanie nepodá. Súd v tomto kontexte poukazuje na ustálenú judikatúru Ústavného súdu SR (napríklad IV. ÚS 509/2011, II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05), že ústavou zaručené právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 a tiež aj základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy neznamenajú právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ich účelovo chápať tak, že ich naplnením je len víťazstvo v takomto spore. Mutatis mutandis je možné citovanú judikatúru aplikovať aj na konanie o podnete na podanie mimoriadneho dovolania, teda že účelom podania podnetu nie je výlučne podanie mimoriadneho dovolania. Navyše,

ani v prípade podania mimoriadneho dovolania nie je garantovaný úspech navrhovateľky v konaní pred Najvyšším súdom SR, pretože mu nemusí vyhovieť.

Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR (napríklad I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, II. ÚS 14/04, IV. ÚS 344/04, I. ÚS 24/05, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07, III. ÚS 342/2010, III. ÚS 301/2014) napokon *expressis verbis* vyplýva, že samotný mechanizmus uplatnenia mimoriadneho dovolania, ktorý je zákonom exkluzívne zverený iba generálnemu prokurátorovi, je celkom odlišný od dovolania, ktoré je v dispozičnej sfére účastníka konania. Na vyhoviecie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t.j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Právu účastníka podať podnet na mimoriadne dovolanie zodpovedá povinnosť Generálnej prokuratúry SR zaoberať sa podnetom, nie mu vyhovieť.

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana. Z tohto dôvodu generálny prokurátor nemôže odložením takéhoto podania, t. j. jeho neakceptovaním a nepodaním mimoriadneho dovolania, spôsobiť porušenie základných práv sťažovateľa (I. ÚS 19/01, II. ÚS 14/04, IV. ÚS 100/04).

Nenárokovateľnosť podania mimoriadneho dovolania má napríklad vplyv aj na počítanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti. Ústavný súd SR v uznesení II. ÚS 23/2010 zo dňa 28.1.2010 (ktoré bolo publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 82/2010) rozhodol, že dvojmesačnú lehotu podľa § 53 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z.z. na podanie sťažnosti Ústavnému súdu SR proti rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu nemožno počítať od doručenia posledného oznámenia Generálnej prokuratúry SR o vybavení podnetu sťažovateľky na podanie mimoriadneho dovolania proti týmto rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu, pretože podanie mimoriadneho dovolania je výhradným právom generálneho prokurátora SR, a teda nie je pre účastníka súdneho konania právne nárokovateľným opravným prostriedkom, a ani účinným a istým prostriedkom, ktorým by sa sťažovateľka mohla domáhať ochrany svojich práv pred podaním sťažnosti Ústavnému súdu SR. K rovnakému záveru dospel aj Európsky súd pre ľudské práva napríklad vo veciach *Tripon proti Rumunsku* (č. 2), rozsudok z 23. septembra 2008, č. sťažnosti 4828/04, § 22; *Brumărescu proti Rumunsku*, rozsudok z 28. októbra 1999, č. sťažnosti 28342/95, § 62; *SC Maşinexportimport Industrial Group SA*, rozsudok z 1. decembra 2005, č. sťažnosti 22687/03, § 36, *Cornif proti Rumunsku*, rozsudok z 11. januára 2007, č. sťažnosti 42872/02, § 29 - § 30; *Abdullayev proti Rusku*, rozsudok z 11. februára 2010, č. sťažnosti 11227/05, § 19.

K samotnému využitiu mimoriadneho opravného prostriedku - mimoriadneho dovolania - je potrebné aplikovať aj ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva. Vo veci *Abdullayev proti Rusku*, rozsudok z 11. februára 2010, č. sťažnosti 11227/05 (§ 19) Európsky súd pre ľudské práva zdôraznil, že v záujme právnej istoty, implicitne zahrnutej v čl. 6 Dohovoru, by právoplatné rozsudky, vo všeobecnosti, mali zostať nedotknuté. K ich zrušeniu by preto malo dochádzať iba za účelom nápravy zásadných väd. Podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva v žiadnom prípade však za takú vadu nemožno označiť skutočnosť, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory (dve odlišné právne posúdenia) a takýto dôvod nemožno ani považovať za opodstatnený pre znovuposúdenie veci. Mimoriadny prieskum súdnych rozhodnutí sa nesmie uplatňovať ako zastreté alebo skryté odvolanie (*appeal in disguise*). K rovnakému záveru dospel aj vo veci *Cornif proti Rumunsku*, rozsudok z 11. januára 2007, č. sťažnosti 42872/02 (§ 29), keď rozhodol, že existencia dvoch odlišných právnych názorov na ten istý predmet konania v žiadnom prípade neopravňuje zrušenie právoplatného a záväzného rozhodnutia na základe mimoriadneho opravného prostriedku.

Európsky súd pre ľudské práva ďalej vo veciach *Abdullayev proti Rusku* (rozsudok z 11. februára 2010, č. sťažnosti 11227/05, § 19) a *Sutyazhnik proti Rusku* (rozsudok z 23. júla 2009, č. sťažnosti 8269/02, § 34) prevzal argumentáciu z prípadu *Kot proti Rusku* (rozsudok z 28.1.2007, č. sťažnosti 20887/03, § 29) a uviedol, že "v občianskom súdnom konaní majú účastníci konania nevyhnutne odlišný názor na aplikáciu hmotného práva. (...) nesúhlas s hodnotením veci prvostupňovým a odvolacím súdom nebol, ako taký, mimoriadnou okolnosťou, ktorá by oprávňovala zrušiť záväznú a vykonateľnú

rozhodnutie a "znovuotvorenie" konania na základe žiadosti sťažovateľa o podanie mimoriadneho opravného prostriedku (...)."

Súd pre úplnosť uvádza, že podľa § 135 OSP je viazaný vyššie citovanými rozhodnutiami Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd, medzi ktoré nepochybne patrí aj podávanie mimoriadnych opravných prostriedkov.

Ak navrhovateľka poukazuje na odlišnú judikatúru súdov ohľadom náhrady trov konania v určovacích žalobách, je potrebné okrem už citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR uviesť, že cieľom podaného mimoriadneho dovolania nie je zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov, to je úlohou Najvyššieho súdu SR podľa § 22 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Takisto všeobecný súd v rámci konania o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z. nie je oprávnený zasahovať do právneho názoru generálneho prokurátora v určitej hmotnoprávnej otázke, ktorej posúdenie je dôležité pre podanie mimoriadneho dovolania. Kompetentný na to je výlučne Najvyšší súd SR, ale len v prípade podania mimoriadneho dovolania, ku ktorému však v predmetnej právnej veci nedošlo.

Vychádzajúc z uvedeného, nepodanie mimoriadneho dovolania z dôvodu nenaplnenia zákonných podmienok vyplývajúcich z § 243e OSP nepredstavuje porušenie ústavného práva účastníka vyplývajúceho z čl. 46 Ústavy SR, z čl. 6 Dohovoru ani § 243e OSP. Preto ak generálny prokurátor nepodal mimoriadne dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008, nejde o jeho nesprávny úradný postup v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ale o jeho výlučné právo vyplývajúce z § 243e OSP. Postup Generálnej prokuratúry SR bol v súlade s § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z.z., navrhovateľka bola riadne a zákonným spôsobom vyzumená o dôvodoch nepodania mimoriadneho dovolania, pretože na dôvody uvedené vo vyzumení sama v návrhu na začatie konania reagovala. V postupe Generálnej prokuratúry SR sa nevyskytli vady charakterizované v § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.

Pre vyvodenie zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je nevyhnutné (a to *conditio sine qua non*) kumulatívne splnenie zákonných podmienok, a to:

- nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- škoda,
- príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a škodou.

Ak nie je splnená čo len jedna z uvedených podmienok, nemožno voči štátu vyvodiť zodpovednosť za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

Vychádzajúc z vyššie citovaných právnych predpisov, judikatúry Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva nie sú splnené podmienky pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu, pretože nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu Generálnej prokuratúry SR, nakoľko účastník konania alebo dotknutá osoba nemá právny nárok na podanie mimoriadneho dovolania; podanie mimoriadneho dovolania závisí výlučne od právneho posúdenia generálneho prokurátora. Inými slovami, účastník konania ani dotknutá osoba sa nemôžu s úspechom domáhať podania mimoriadneho dovolania, resp. si vynútiť podanie mimoriadneho dovolania. Chýba teda podmienka spočívajúca v nesprávnom úradnom postupe orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Navrhovateľka tvrdí, že jej nepodaním mimoriadneho dovolania bola spôsobená škoda v majetkovej sfére, pretože musela zaplatiť náhradu trov konania, ktorá mala byť podľa jej názoru nižšia. Poukázala pritom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2 M Cdo 18/2008, kedy generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že náhradu trov konania do dňa vyhlásenia rozsudku v predmetnej právnej veci nezaplatila a ani nezaplatí pre nedostatok finančných prostriedkov, preto jej ani nemohla žiadna škoda vzniknúť. Absentuje preto aj ďalšia podmienka vyvodenia zodpovednosti voči štátu, a to vznik škody.

Pri neexistencii prvej a druhej podmienky na vyvodenie zodpovednosti voči štátu absentuje aj posledná - kauzálny nexus medzi nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a škodou.

Vzhľadom na nesplnenie podmienok pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu sa navrhovateľka nemôže s úspechom domáhať náhrady škody ani nemajetkovej ujmy, inými slovami, v konaní neboli preukázané skutočnosti, ktoré by viedli k vyvodeniu zodpovednosti voči štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z.

So vznikom a existenciou škody súvisí aj plynutie premlčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody na súde. Ustanovenie § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. spája začatie plynutia subjektívnej trojročnej premlčacej doby s okamihom, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Objektívna desaťročná premlčacia doba plynie od doručenia (oznámia) rozhodnutia, ktorým mala byť spôsobená škoda, poškodenému. Navrhovateľka sa o možnom vzniku škody dozvedela doručením vybavenia opakovaného podnetu z Generálnej prokuratúry zo dňa 24.3.2009. V spise Generálnej prokuratúry SR, ktorý bol súdu predložený, sa však nenachádza doručienka preukazujúca dátum prevzatia vybavenia opakovaného podnetu. Z obsahu návrhu na začatie konania však vyplýva, že navrhovateľka má vedomosť o spôsobe vybavenia jej podnetu na podanie mimoriadneho dovolania. K vzniku škody však musí reálne prísť. V tomto kontexte je potrebné skúmať, či navrhovateľka skutočne náhradu trov konania v zmysle rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008 zaplatila. Navrhovateľka uviedla, ako už bolo uvedené vyššie, že náhradu trov konania nezaplatila, nezaplatí a žiada počkať do skončenia prípadného exekučného konania. Z toho jednoznačne vyplýva, že navrhovateľke doposiaľ škoda nevznikla. Na základe toho je námietka premlčania nároku navrhovateľky vznesená odporcom irelevantná.

Nemožno nechať bez povšimnutia, že navrhovateľka sa aj ústavnou sťažnosťou domáhala zrušenia rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/172/2008-139 zo dňa 17.6.2008 a vrátenia veci na ďalšie konanie z tých istých dôvodov, aké uvádzala v podnete na podanie mimoriadneho dovolania. Ústavný súd SR uznesením č.k. II. ÚS 6/09-21 zo dňa 12.2.2009 odmietol sťažnosť navrhovateľky ako zjavne neopodstatnenú, pretože nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 172/2008 a jeho rozsudkom zo dňa 17. júna 2008 a namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Rozhodnutie krajského súdu priznať náhradu trov konania úspešným odporcom Ústavný súd SR považoval za ústavne akceptovateľné a konformné s účelom a zmyslom právnej úpravy náhrady trov konania, preto neodporuje článkom Ústavy SR ani Dohovoru.

Na základe uvedených skutočností, citovaných právnych predpisov a judikatúry Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva súd návrh navrhovateľky ako nedôvodný zamietol.

K náhrade trov konania:

Podľa § 146 ods. 2 prvá veta OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Podľa § 142 ods. 1 prvá veta OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

V prípade náhrady trov konania v zastavenej časti súd postupoval podľa § 146 ods. 2 prvá veta OSP. Navrhovateľka zobrala návrh na začatie konania v časti majetkovej ujmy v sume 301,20 € späť bez bližšieho odôvodnenia, preto nesie zodpovednosť za čiastočné zastavenie konania. Odporca si v zastavenej časti neuplatnil náhradu trov konania, preto mu ju súd nepriznal.

O náhrade trov konania v zamietajúcej časti súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 151 ods. 1 OSP a úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože ju nežiadal.

Vzhľadom na skutočnosť, že v zastavenej časti aj v zamietajúcej časti je výrok o náhrade trov konania rovnaký ("Odporcovi náhradu trov konania nepriznáva") súd rozhodol jedným výrokom, ktorý subsumuje oba výroky, tak že odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Navrhovateľke bol rozhodnutím Centra právnej pomoci sp. zn. 5135/2013 zo dňa 26.6.2013 priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci a určený advokát JUDr. Mgr. Štefan Bucha na jej zastupovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11C/210/2012. Odmenu za právne zastupovanie navrhovateľky prizná advokátovi Centrum právnej pomoci podľa ustanovenia § 15 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 327/2005 Z.z.) v spojení s § 149 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak ide o zastupovanie na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci, náhradu trov právneho zastúpenia upravuje osobitný predpis, t.j. zákon č. 327/2005 Z.z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.